

హాయి గొల్పుతూ

మేలుకొల్పుతూ

గిళ్ళపాడు సన్నాయిలం

కలయ దిరుగుతూ కళ్ళయెదుట, తు

ళ్ళింతలాడు తువ్వాయిలం ||పిల్ల|| 6

పిల్లలమండీ పిల్లలము

తెల్లగ విచ్చిన మల్లెలము

కల్లాకపటం ఎరుగని తెల్లని

మనసులున్న పసిపిల్లలము ||పిల్ల|| 7

నిరాశ చీకటి నిండిన ఇళ్ళకు

ఆశల మణిదీపాలం

నవ్వుల పువ్వులు రువ్వుచు తుర్రున

తిరిగే చక్కని గువ్వలం ||పిల్ల|| 8

కోపం, తాపం, మోసం, ద్వేషాల్

మనిషి మనసులకు మానని గాయాల్

చల్లనైన మాటలను జల్లి

ఉల్లాసపర్చు పసివైద్యులం ||పిల్ల|| 9

మంచువంటి మాటలతో ప్రజల ప్రే

మించు టెట్లో నేర్పించెదం

పంచక కీచక లంచగొండులను

మంచిమార్గముకు తిప్పెదం ||పిల్ల|| 10

రాయీ రప్పా మట్టి బెడ్డుకు

మొక్కే తల్లుల పిల్లలం

ఆయా పనులకు అర్థాలడుగుతు

ఆలోచించే పిల్లలం ||పిల్ల|| 11

వాడూ వీడను భేదాలుండని

నవలోకపు నిర్మాతలమూ

చేయీ చేయీ కలిపి అందరికి

హాయిని పంచే పసిపిల్లలమూ ||పిల్ల|| 12

సారాంశం

1. మేమంతా పిల్లలం. చిన్న పిల్లలం. మేం ముసిముసి నవ్వులు జల్లుల్లా కురిపిస్తాం. ఇంకా చెప్పాలంటే ఆ జల్లులం మేమే. ఈ రోజు మొగ్గులుగా ఉన్న మేం రేపటికి విచ్చుకునే పూవులం. మేం అరవిరిసిన చిరునవ్వులమే!
2. ఒంటి రంగు నలుపైనా, తెలుపైనా అందరం ఒక్కటే అంటాం. బీదవారు, గొప్పవారు అనే తేడాలు మా మనసుకు అసలేనచ్చదు.
3. 'మానవులందరూ ఒక్కటి' అనే వాళ్ళకు చిరునవ్వు బహుమతిస్తాం. రంగులను బట్టి తేడా చూపితే భీకొట్టి అవమానిస్తాం.
4. కల్లాకపటం మాకు తెలియదు. కల్తీలు, మోసాలు మేం చేయం అవన్నీ మాకు నచ్చవు. 'తెల్లగా ఉండేవన్నీ పాలు' అని మేం నమ్ముతాం. ఎప్పుడూ ఎవరికీ, ఏ హానీ మేం చేయబోం.
5. కాయా కష్టం చేస్తూ మమ్మల్ని పోషించే కన్నవాళ్ళ కలలు నిజాలు చేయాలని చూసే వాళ్ళం. మాయలూ మర్మాల మాటే లేని కొత్తలోకాన్ని చూపెట్టే దీపాలం.
6. హాయిని కల్గిస్తూ మేల్కొల్పుపాటలు పాడేసన్నాయిలం. అంతటా కలియ తిరుగుతుండి తుళ్ళిపడే లేగదూడలం.
7. పిల్లలమండీ! మేం పిల్లలం! విరిసిన మల్లెపూవుల్లా తెల్లగా నవ్వుతాం. కల్లాకపటం మాకు తెలియదు. మాది తెల్లని మనసు.

8. నిరాశ అనే చీకట్లో మునిగిన ఇండ్లలో ఆశలనే వెలుగుల్ని నింపే మణిదీపాలం మేం. నవ్వుల పువ్వులు వెదజల్లుతాం. తుద్రుమంటూ ఎగురుతూపోయే గువ్వ పిల్లలం మేము.
9. మాకు కోపం రాదు. తాపం (బాధలు) లేదు. మోసం చేయం. ద్వేషాన్ని చూపించం. ఈ లక్షణాలన్నీ మానవుల మనసులకు గాయాలు చేస్తాయి. ఆ గాయాల్ని మా చల్లని మాటలని చల్లి మాన్పివేస్తాం. గాయపడినవారిని ఉల్లాస పరుస్తూ వైద్యులమైపోతాం.
10. మంచులా చల్లని మాటల్తో తోటివారినెలా ప్రేమించాలో నేర్పిస్తాం. మోసగాళ్ళను, కీచకులను, లంచగొండులను మంచిమార్గానికి తిప్పేస్తాం / మళ్ళిస్తాం.
11. సంతానం లేదని బాధపడ్తూ కనిపించిన రాయికీ, రప్పకూ మొక్కుతూ ఆరాటపడే తల్లులకు కన్న పిల్లలం. వారు చేసే ప్రతిపనికి అర్థాలను అడిగి, ఆలోచింప చేస్తూ, ఆలోచించే పిల్లలం.
12. మాదో కొత్తలోకం. అక్కడ వాడు, వీడు అనే తేడాలుండవు. అంతా మనవాళ్ళే. చేయి చేయి కలుపుతాం. అందరికీ హాయిని పంచుతాం మేమంతా పిల్లలం, చిన్న పిల్లలం.

I వినడం-మాట్లాడడం

1. 'పిల్లలం' - గేయాన్ని రాగంతో అభినయంతో పాడండి.
2. పాఠంలో మీకు నచ్చిన గేయభాగం ఏది? దాన్ని చదివి భావం చెప్పండి.
3. పసిపాపల ప్రవర్తన పెద్దవారిలో మార్పులను కళ్ళిస్తుందా?
4. పసిపాపల దినచర్యలను చెప్పండి.

II చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

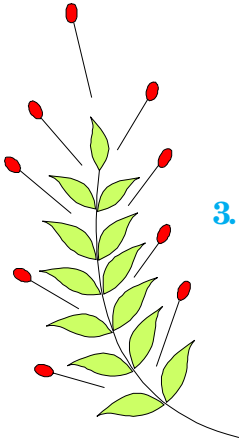
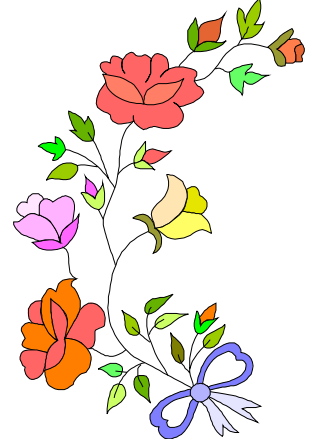
1. మీ పాఠంలో వచ్చిన నల్లా తెల్లా, గొప్పా బీదా వంటి జంట పదాలున్నాయి. పాఠం చదివి ఇటువంటి పదాలను తీసిరాయండి.

అ) _____	ఉ) _____
ఆ) _____	ఊ) _____
ఇ) _____	ఋ) _____
ఈ) _____	ఎ) _____

2. కింది గేయ భావాన్ని చదివి ప్రశ్నలను తయారుచేయండి.

కోపం తాపం మోసం ద్వేషాల్
మనిషి మనసులకు మానని గాయాల్
చల్లనైన మాటలను జల్లి
ఉల్లాసపరుచు పసివైద్యులం॥

- అ) _____
ఆ) _____
ఇ) _____
ఈ) _____

3. పాఠ్యాంశాన్ని చదివి కింది ఖాళీలను పూరించండి.

- అ) అరవిచ్చినట్టి _____
ఆ) నవలోకపు _____
ఇ) తుళ్ళింతలాడు _____
ఈ) తెల్లని మనసులున్న _____
ఉ) తుద్రున తిరిగే చక్కని _____
ఊ) ఉల్లాసపర్చు _____
ఋ) ఆలోచించే _____

4. పాఠం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు తగిన జవాబులు రాయండి.

- అ) పిల్లలు ఎలాంటి మనసు కలవాళ్ళని రచయిత తెలిపాడు?
ఆ) పిల్లలు ఎలా వైద్యులుగా మారతారు? వారెలా వైద్యం చేస్తారు?
ఇ) పిల్లలు ప్రజలను ఎలా ప్రేమిస్తారు? దుర్మార్గులను ఎలా మంచి మార్గానికి మళ్ళిస్తారు?
ఈ) పిల్లలలోకం ఎలాంది? అక్కడి వాళ్ళు ఎలా ఉంటారు?
ఉ) గాయపడిన పెద్దలమనసులకు పిల్లలు ఎలా ఊరటకలిగిస్తారు?

III. స్వీయరచన

1. కింది వాటికి ఐదేసి వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.

- పిల్లలు 'విచ్చే రేపటి పూవులు' అని రచయిత అన్నాడు కదా! అలా ఎందుకు అని ఉంటాడు?
- పిల్లలు పెద్దల ప్రవర్తనను ఎలా స్వీకరిస్తారో రాయండి?
- ఇదే గేయానికి మీరు ఒక మంచి పేరు పెట్టండి. ఆ పేరు ఎందుకు పెట్టారో రాయండి.
- మీరు పసిపిల్లలుగా ఉన్నప్పుడు మీ ప్రవర్తన ఎలా ఉండేదో జ్ఞాపకం తెచ్చుకొని రాయండి.

2. కింది వాటికి పదేసి వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.

- పసిపిల్లల నిష్కల్మషమైన ప్రవర్తనను, వాళ్ళ భావాలను తెల్పుండి.
- సంస్కరణ భావాలుగల పిల్లలుగా మీరు సమాజాన్ని ఎలా మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తారో ఊహించి రాయండి.

IV. పదజాలం

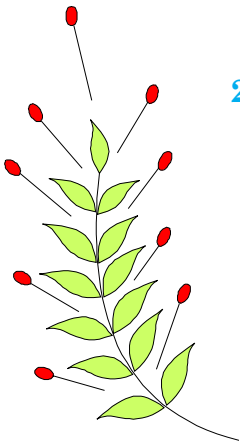
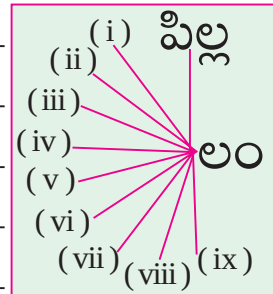
1. కింది పదాలు ఉపయోగించి సొంతవాక్యాలు రాయండి.

- నవ్వుల జల్లు :
- బహుమానం :
- కల్లాకపటం :
- కాయకష్టం :
- ప్రతిరూపాలు :
- సన్నాయి :
- మానని గాయం :
- లంచగొండ్లు :

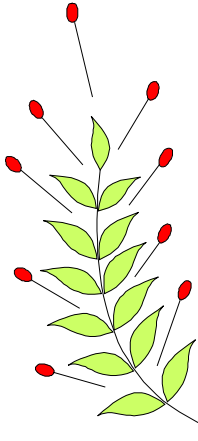
2. మీ పాఠంలో 'లం' అవే అక్షరంతో పూర్తయ్యే పదాలున్నాయి. వాటిని రాయండి. మరికొన్ని కొత్త పదాలు రాయండి.

ఉదా: పిల్ల లం

(i) _____	(ii) _____	(iii) _____	(iv) _____	(v) _____	(vi) _____	(vii) _____	(viii) _____	(ix) _____

తెలంగాణ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

3. కింది పదాలకు వ్యతిరేక భావం గల పదాలను రాయండి.

ఉదా: నవ్వు × ఏడ్పు

- అ) అవమానం × _____
- ఆ) చల్లని × _____
- ఇ) చెడు × _____
- ఈ) నిరాశ × _____
- ఉ) చీకటి × _____

4. కింది గడిలో ఉన్న అక్షరాలను వాడుకొని వీలైనన్ని ఎక్కువ పదాలను రాయండి.

జ	పూ	తు	లు	మే	ఆ	వై
మ	మ	హా	ల్లు	ళ్ళిం	త్రీ	యి
రం	న	గు	త	లు	వ్వు	మో
క	వు	సు	ర్మం	టం	ల	శ
క	పు	ప	ట	యి	ల్లి	లు
చె	పా	మం	క	చ	ర్మా	సం
మా	ద్యు	టం	డు	రా	కు	గ్గం
క్రి	త	య	ని	చు	చే	త

ఉదా : కీలు

- అ) _____ ఆ) _____ ఇ) _____ ఈ) _____
- ఉ) _____ ఊ) _____ ఋ) _____ ఎ) _____
- ఏ) _____ ఐ) _____ ఒ) _____ ఓ) _____
- ఔ) _____ అం) _____ అః) _____ క) _____

5. కింది వాక్యాల ఆధారంగా గీతగీసిన పదాలకు అర్థాన్ని రాయండి.

ఉదా: చిన్న పిల్లలు మంచి పనులు చేస్తే పెద్దవాళ్ళు బహుమతులు ఇస్తారు.

బహుమతి = కానుక.

అ) వాన వచ్చేముందు చిరుజల్లులు కురుస్తాయి.

జల్లులు = _____

ఆ) కల్ల మాటలు మాట్లాడవద్దు.

కల్ల = _____

ఇ) పసిపిల్లలు పెద్దవాళ్ళ ఆశలకు ప్రతిరూపాలు.

ప్రతిరూపాలు = _____

ఈ) ఆటలాడుతూ కిందపడ్డ పిల్లలకు గాయాలు అయినాయి.

గాయాలు = _____

V. సృజనాత్మకత

ఈ గేయ భావం స్ఫురించేలా ఒక చిత్రాన్ని గీయండి. దానికి రంగులు వేయండి. ఆ చిత్రానికి ఆలోచింపజేసే పేరు పెట్టండి. చిత్రాన్ని గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

VI. ప్రశంస

మీరు చిన్నపిల్లల వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు వాళ్ళు ఆనందంగా ఉండడదానికి మీరేం చేస్తారో రాయండి.

VII. భాషాంశాలు

1. కింది పదాలను విడదీయండి.

అ) ఉదా: రామానుజుడు = రామ + అనుజుడు = (అ + అ = ఆ)

1) రామాలయం = _____ + _____ = ()

ఆ) ఉదా: కవీంద్రుడు = కవి + ఇంద్రుడు = (ఇ + ఇ = ఈ)

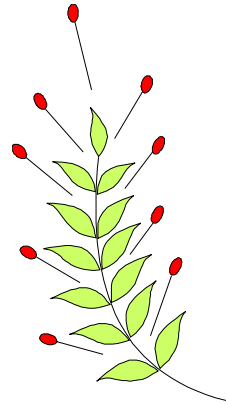
1) కవీశ్వరుడు = _____ + _____ = ()

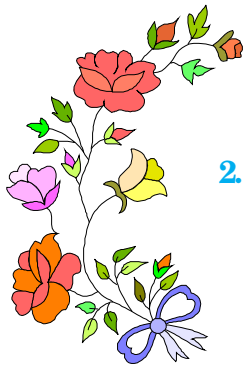
ఇ) ఉదా: భానుదయం = భాను + ఉదయం = (ఉ + ఉ = ఊ)

1) వధూపేతుడు = _____ + _____ = ()

ఈ) ఉదా: పితౄణం = పితౄ + ఋణం = (ఋ + ఋ = ఋ)

1) మాతౄణం = _____ + _____ = ()

అ - ఇ - ఉ - ఋ అనే వర్ణాలకు అవే వర్ణాలు (సవర్ణాలు) కలిసినప్పుడు దీర్ఘం తప్పనిసరిగా రావడాన్ని 'సవర్ణదీర్ఘ సంధి' అంటారు.

ఈ విధంగా సంస్కృత పదాల మధ్య జరిగే సంధులను సంస్కృత సంధులు అంటారు.

2. కింది పదాలను విడదీయండి.

ఉదా: విద్యార్థి	=	విద్యా	+	అర్థి	=	(అ + అ = ఆ)
అ) మహేంద్రుడు	=	_____	+	_____	=	()
ఆ) కోటీశ్వరులు	=	_____	+	_____	=	()
ఇ) సువర్ణాధ్యాయం	=	_____	+	_____	=	()
ఈ) కరీంద్రం	=	_____	+	_____	=	()
ఉ) సమరాంగణం	=	_____	+	_____	=	()
ఊ) శుభారంభం	=	_____	+	_____	=	()
ఋ) కవీంద్రులు	=	_____	+	_____	=	()

3. కింది పదాలను విడదీసి అవి ఏ సంధులో గుర్తించండి.

అ) హితార్థులు	=	_____	+	_____	()
ఆ) భానూదయం	=	_____	+	_____	()
ఇ) దేవాలయం	=	_____	+	_____	()

4. పాఠం ఆధారంగా పదాలను కలిపి రాయండి.

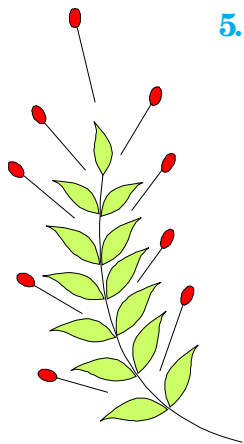
అ) తెల్లనివి + అన్ని	=	_____	()
ఆ) భేదాలు + అంటే	=	_____	()
ఇ) అర్థాలు + అడుగుతూ	=	_____	()
ఈ) పిల్లలము + అండీ	=	_____	()

5. కింది పదాలను విడదీయండి.

ఉదా: అతడెక్కడ	=	అతడు	+	ఎక్కడ	; (ఓ + ఉ) + అ = ఓ
మనమున్నాము	=	_____	; _____		
ఎవరిచ్చారు	=	_____	; _____		

మొదటి పదం చివర ఉన్న ప్రాప్య ఉకారానికి (ఉత్తు) అచ్చు కలిసినప్పుడు 'ఉ' కారంలోపించి రెండో పదంలోని అచ్చు మిగులుతుంది. దీన్నే 'ఉత్వ సంధి' అంటారు.

ఉత్తుకు అచ్చు పరమైనప్పుడు సంధి నిత్యం - (నిత్యం అంటే తప్పకుండా జరుగుతుంది అని అర్థం).

6. కింద పదాలు కలిసినప్పుడు జరిగే మార్పును చర్చించండి.

ఉదా: మనుషులము + అంతా = (మ + ఉ) + అ = మ = మనుషులమంతా

అ) మనసులు + ఉన్న = _____

ఆ) అర్థాలు + అడుగుతూ = _____

ఇ) పిల్లలము + అండీ = _____

ఈ) భేదాలు + ఉండని = _____

కొన్ని దిన-వార-మాస పత్రికలలో 'బాలగేయాలు' ప్రచురిస్తూ ఉంటారు. వాటిలో మీకునచ్చిన కవితలను సేకరించి సంపుటిగా తయారుచేయండి. అట్లాగే మీరు బాలగేయాలను రాసి, ఉపాధ్యాయునికి చూపించి గోడపత్రికలో ప్రదర్శించండి.

నేనివి చేయగలనా..?

1. గేయాన్ని లయబద్ధంగా, అభినయంతో పాడగలను.
2. గేయంలోని భావాన్ని సొంతమాటల్లో చెప్పగలను. రాయగలను.
3. గేయంలోని పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయగలను.
4. గేయం భావానికి అనుగుణంగా చిత్రంగీసి, రంగులు వేయగలను.

ఔను / కాదు

ఔను / కాదు

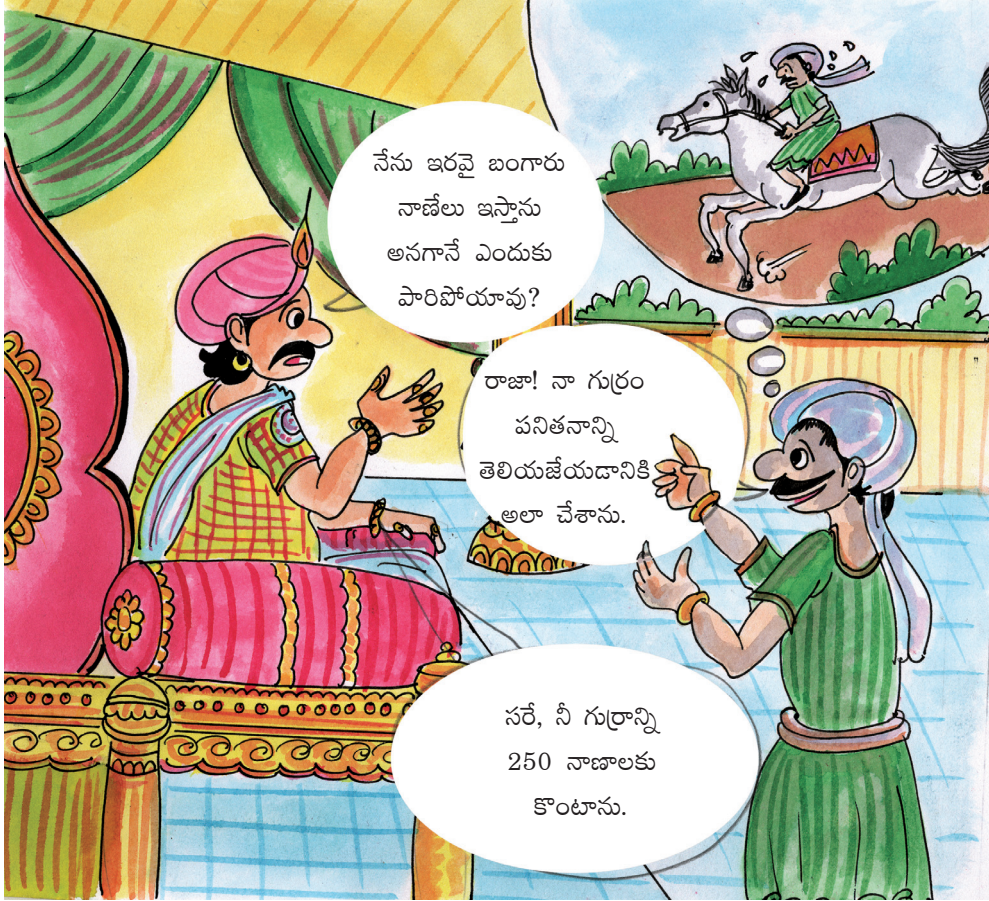
ఔను / కాదు

ఔను / కాదు

“పిల్లలూ, దేవుడూ చల్లనివారే,
కల్లకపటమెరుగని కరుణామయులే”

అలోచించండి - మాట్లాడండి

నేను ఇరవై బంగారు
నాణేలు ఇస్తాను
అనగానే ఎందుకు
పారిపోయావు?

రాజా! నా గుర్రం
పనితనాన్ని
తెలియజేయడానికి
అలా చేశాను.

సరే, నీ గుర్రాన్ని
250 నాణాలకు
కొంటాను.

ప్రశ్నలు:

1. రాజు గుర్రాన్ని
తక్కువ ధరకు
ఎందుకు
కొనాలనుకున్నాడు?
2. కథలో ఎవరెవరి
మధ్య సంభాషణ
జరిగింది?
3. రాజు, వర్తకుడు
చెప్పిన ధరకంటే
ఎక్కువ
చెల్లించడానికి
కారణాలు
ఊహించి
చెప్పండి.

ఉద్దేశం: ప్రత్యేక అవసరాలు గలవారికి సానుభూతిగాదు, ఆత్మస్థైర్యం కావాలనిచెప్పడం, సేవాభావంతో సహకరించాలని తెలపడమే ఈ పాఠం ఉద్దేశం.

విద్యార్థులకు సూచనలు:

1. పాఠం చిత్రం చూసి కథను ఊహించి చెప్పండి. 28వ పేజీలో రాజుకు, వ్యక్తికి మధ్య సంభాషణను ఊహించి చెప్పండి.
2. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థంకాని పదాల కింద, వాక్యాల కింద గీతలు గీయండి.
3. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గుర్తించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
4. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న 'అర్థాల పట్టిక' చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

ఇతరులకు సాయపడే మనస్తత్వం ఉన్నవాడు రామానందుడు. ఆ గ్రామంలో ఉన్న సోముడితో అతనికి పరిచయం ఉంది. సోముడు గుడ్డివాడు. కాబట్టి సోముడికి సాయపడాలనుకున్నాడు. సోముడు అంగవైకల్యాన్ని అధిగమించి జీవితంలో స్థిరపడాలంటే ఏదైనా విద్య నేర్పించడం అవసరమని గ్రహించి, తన సంపాదనలో కొంత ఖర్చు చేసి ఒక సంగీత విద్వాంసుడి దగ్గర చేర్పించాడు.

భగవంతుడు దయామయుడు. సోముడికి కళ్లు ఇవ్వలేకపోయినా గొంతులో మాధుర్యాన్ని ఇచ్చాడు. నిరంతరసాధనతో సోముడు కొద్ది కాలంలోనే గురువు మన్ననలను పొందాడు.

సోముడు రామానందుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటూ “మొదట నువ్వు సాయపడతానంటే ఎంతో కొంత డబ్బు ఇచ్చి తాత్కాలిక సాయం చేస్తావనుకున్నాను. ఇలా శాశ్వతసంపద అందజేస్తావనుకోలేదు. నీలా ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. అంగవైకల్యం ఉన్నవారికి తాత్కాలిక సాయంగాని, సానుభూతిగాని పెద్దగా ఉపయోగపడదు. ఆత్మస్థైర్యం పెంచే నీ సాయం కొండంత అండ” అంటూ రామానందుణ్ణి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు సోముడు.

“నా మనస్సుకు పుట్టిన బుద్ధితో నాకు చేతనైనంత సాయం చేశాను. ఇందులో కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాల్సినంత గొప్పతనం లేదు. ఇచ్చి పుచ్చుకోడమే మానవ జీవితం. రేపటి రోజు ఈ సంగీతాన్ని నలుగురికీ నేర్పి ప్రతిభావంతుల్ని వెలికి

తీస్తావు. ఈ రోజు నేను అందజేసినది రేపు నువ్వు నలుగురికి పంచుతావు ఇది నిజం కదా!” అంటూ తల నిమిరాడు రామానందుడు.

రామానందుడి అప్యాయతకు సోముడి కళ్ళు చెమర్చాయి. “అన్నా! నువ్వు చెప్పినట్టే ఈ శాశ్వత సంపదను నలుగురికి పంచుతాను” అన్నాడు సోముడు.

“ఈ రాజ్యంలో రాజుగారు కళాప్రియులు. అతని దగ్గర నీ ప్రతిభ చూపించి సంగీత కళాశాలకు అవసరమైన నిధులు సమకూర్చుకుందాం” అంటూ అభయమిచ్చాడు రామానందుడు.

సోముడితో కొద్దిరోజుల సావాసంవల్ల రామానందుడికి కూడా సంగీతంలో ప్రవేశం కలిగింది. సోముడిలో ఒంటరితనం పోగొట్టేందుకు రామానందుడు తనకు తీరిక దొరికినప్పుడల్లా వచ్చి సోముడితో సంగీత సాధన చేస్తుండేవాడు. చివరకు రామానందుడు కూడా సంగీతంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించాడు.

ఒకరోజున రామానందుడు సోముడ్ని వెంటపెట్టుకుని సంగీత ప్రదర్శన ఇచ్చేందుకు రాజుగారి కోటకు చేరుకున్నారు. ప్రవేశ ద్వారం దగ్గర అడ్డంకులు ఎదురయ్యాయి. రాజదర్శనం అంత తేలిక కాదన్నారు కాపలాదారులు.

కాపలా భటులు లంచం ఆశిస్తున్నట్టు గ్రహించిన రామానందుడు రాజుగారు ఇచ్చే కానుకల్లో సగం ముట్టచెబుతామని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు.

రాజాస్థాన ప్రవేశం కలిగింది. రాజుగారి అనుమతితో సంగీత ప్రతిభను ప్రదర్శించారు. చూసిన వారంతా చప్పట్లతో జేజేలు పలికారు.

రాజు సంతృప్తిచెంది చెరో వంద బంగారు నాణేలు ఇద్దరికి బహూకరించాడు.

రామానందుడు తన వాటాలో యాభై నాణేలను లెక్కించి రాజుగారికి తిరిగి ఇవ్వబోయాడు.

రామానందుడి చర్య రాజుగారిని అవమానించేట్టు ఉండడంతో రాజుగారికి కోపం వచ్చింది. పక్కనే ఉన్న మంత్రి కలగజేసుకుని ‘నువ్వు చేస్తున్న పని ఏమిటి?’ అని నిలదీసాడు.

“క్షమించండి! నిజం చెప్పమంటారా? అబద్ధం చెప్పమంటారా?” అని ధైర్యంగా అడిగాడు రామానందుడు.

రాజుగారికి కోపం చల్లారింది. రామానందుడి చేతల్లో ఏదో ఆంతర్యం ఉందని గ్రహించి “ముందు అబద్ధం చెప్పు. అది మాకు సబబుగా అనిపించకపోతే మీ తల కోట గుమ్మానికి వేలాడుతుంది” హెచ్చరికగా చెప్పాడు.

“అబద్ధం వినండి! మేమిద్దరం గుడ్డివాళ్ళమనే సానుభూతితో చెరో వంద బంగారునాణేలు కానుకగా ఇచ్చారు. నాకు ఒక కన్ను కనిపిస్తోంది. నా మిత్రునికి రెండు కళ్ళూ కనిపించవు. అతనికి వంద నాణేలు ఇచ్చినప్పుడు న్యాయంగా యాభై నాణేలు మాత్రమే నేను తీసుకోవాలిగా అందుకే తిరిగి యాభై నాణేలు మీకు అందించింది” అన్నాడు రామానందుడు.

రాజు సంతృప్తి చెందాడు. ‘అయితే ఈ సారి నిజం చెప్పు’ అన్నాడు రాజు.

“మీరు నటనా సార్వభౌములు. గొప్పగా నటించగలరు. అందులో ఇప్పుడు నటిస్తున్న గుడ్డివాడి పాత్ర అమోఘంగా ఉంది. తోటి కళాకారుడ్ని ప్రోత్సహించడం కళాకారుడిగా నా ధర్మం. అందుకే యాభై నాణేలు ప్రోత్సాహ బహుమతిగా ఇవ్వచూపింది” అన్నాడు రామానందుడు.

ఒక్కసారిగా రాజుగారి ముఖ కవళికలు మారిపోయాయి. “నేను గుడ్డివాడిగా నటిస్తున్నానా! రుజువేంటి?” కోపంతో అడిగాడు.

అప్పుడు కాపలా భటుల లంచాల గురించి తెలియజేస్తూ, “కోటలో జరుగుతున్న అవినీతి చర్యలను చూడలేని మిమ్మల్ని గుడ్డివాడిగా అంచనా వేయడంలో తప్పులేదుగా! అదే రుజువు,” అన్నాడు రామానందుడు.

అవినీతి బండారాన్ని సమయస్ఫూర్తితో తెలియజేసిన రామానందుడిని మెచ్చుకొన్నాడు. మరిన్ని కానుకలతో ఆ ఇద్దరినీ సత్కరించాడు రాజుగారు.

ఆ కానుకలతో సంగీత కళాశాల స్థాపనకు పూనుకున్నాడు రామానందుడు.

ఇవి చేయండి

I వినడం-మాట్లాడడం

1. తాత్కాలిక సాయానికి, శాశ్వత సాయానికి తేడా ఏమిటి?
2. సోముడు, రామానందుడు, రాజు ఈ ముగ్గురిలో ఎవరి పాత్ర నీకునచ్చింది? ఎందుకు?
3. ఈ పాఠంలోని సందేశాన్ని సొంతమాటల్లో చెప్పండి.
4. రాజు కళ్ళు ఉండి గుడ్డివాడు ఎందుకయ్యాడు?

II చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

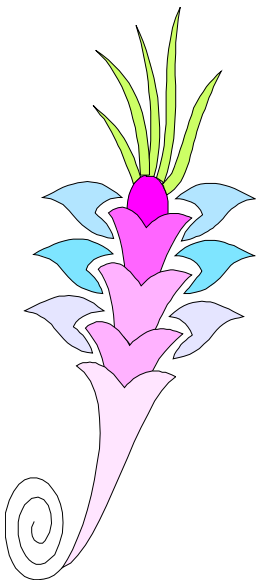
1. పాఠం చదవండి. కింది సూచనలకు అనుగుణంగా వాక్యాలను పాఠంలో వెతకండి. వాటి కింద గీతగీయండి.

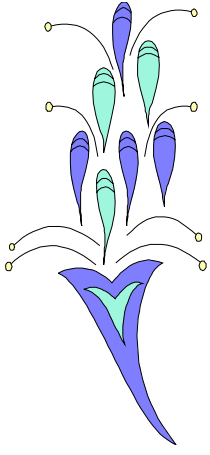
- అ) 'సాయపడడం' అనే అర్థాన్నిచ్చే వాక్యాలు.
- ఆ) కృతజ్ఞతలు తెలిపే భావం వచ్చే వాక్యాలు.
- ఇ) బహుమానం, సత్కారం లాంటి భావం వచ్చే వాక్యాలు.
- ఈ) రాజుకు కోపాన్ని తెప్పించిన వాక్యాలు.

2. కింది పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

కళ్ళులేనివాళ్లు, కాళ్ళులేనివాళ్ళు, చెవులు వినిపించనివాళ్ళను మనం వికలాంగులుగా భావిస్తుంటాం. కానీ వీరుకూడా మనలాగే జీవిస్తున్నారు. ఎవరిపైనా ఆధారపడకుండా తమ పనులను తామే చేసుకుంటారు. చెవులు వినిపించని, మాటలు రాని వారుకూడా మాట్లాడేవారిలాగే సైగల భాషలో (sign language) తమ భావాలను వ్యక్తపరుచుకుంటారు. ఇలా భావవినిమయం చేసుకోవడంలో అక్షరాలు, పదాలు, వాక్యాలు... అన్నీ ఉంటాయి. అంటే ఇవన్నీ ధ్వనుల రూపంలో కాకుండా సైగల రూపంలో ఉంటాయి. అన్ని అవయవాలున్న వారు కూడా కొన్ని పనులు చేయలేరు. వికలాంగులను ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలని అంటున్నారు. అన్నీ ఉన్నా కొన్ని పనులు చేయలేని మనం కూడా ఒక రకంగా వికలాంగులమే! ఒక రోజు కళ్ళు మూసుకొని గడపగలమా? ఒక కాలిని ముడుచుకొని కదలగలమా? మాట్లాడకుండా ఉండగలమా? ఇలా చేసి చూస్తే అవయవాలు లేనివారిలో ఉండే గొప్పతనం మనకు తెలుస్తుంది.

- అ) పై పేరాలో ఎవరెవరి గురించి చెప్పారు?
- ఆ) పై పేరాకు చక్కని పేరు పెట్టండి.

3. పాఠం అధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.
- ఇ) మాటలురాని వారు తమ భావాలను ఏరూపంలో వ్యక్తం చేస్తారు?
 - ఈ) వికలాంగులైన పిల్లలను మనం ఇప్పుడు ఏమని పిలుస్తున్నాం?
 - ఉ) “మనం ఒక రకంగా వికలాంగులమే” ఎలాగో చెప్పండి.

- అ) రామానందుడు సోముడికి ఎందుకు సాయం చేశాడు?
- ఆ) రాజభటులతో రామానందం, సోముడు ఏమి ఒప్పందం చేసుకొన్నారు?
- ఇ) రాజుగారు రామానందున్ని ఎందుకు సత్కరించాడు?

III. స్వీయరచన

1. కింది ప్రశ్నలకు ఐదు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

- అ) కళ్ళులేనివారు, కాళ్ళు లేనివారు... ఇలాంటి వారికి మీరైతే ఏం సహాయం చేస్తారు?
- ఆ) ‘రాజు కళా ప్రియుడని’ రామానందుడు చెప్పాడు కదా! దీన్ని మీరు ఎలా సమర్థిస్తారు?
- ఇ) రాజు కళ్ళున్న గుడ్డివాడని రామానందుడు చెప్పటాన్ని నువ్వు ఎలా అర్థం చేసుకున్నావు?
- ఈ) ఇచ్చిపుచ్చుకోడమే మానవ జీవితం. అవునా? కాదా? ఎందుకు?
- ఉ) సమయస్ఫూర్తి అంటే ఏమిటి?
- ఈ) సానుభూతి కంటే ఆత్మస్థైర్యం ఎందుకు గొప్పది?

2. కింది ప్రశ్నలకు పది వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

- అ) కష్టసమయంలో సమయస్ఫూర్తి మనిషిని గట్టెక్కిస్తుందని, ఉదాహరణలతో చెప్పండి.
- ఆ) అవినీతివల్ల కలిగే నష్టాలు వివరించండి.
- ఇ) కథను సొంతమాటల్లో రాయండి.

IV. పదజాలం

1. కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాన్ని బహువచనంలోకి మార్చి, తిరిగి వాక్యం రాయండి.

- అ) గ్రామం ప్రకృతి అందాలకు నిలయం

ఉదా:-బహువచనం రూపం : గ్రామాలు

వాక్యం : గ్రామాలు ప్రకృతి అందాలకు నిలయాలు.

- అ) మాకు చదువు చెప్పిన గురువు మహాజ్ఞాని.
- ఇ) మానవుడు సంఘజీవి.
- ఈ) లోపలికి వెళ్ళకుండా రాజభటుడు అడ్డుకున్నాడు.

2. కింది పదాలకు అర్థాలు రాయండి. వాటితో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

- అ) గోపాలుని ప్రతిభను ఉపాధ్యాయుడు గుర్తించాడు.

ఉదా: - ప్రతిభ = తెలివి

తెలివైనవారు సమస్యల నుండి బయటపడతారు.

- అ) ప్రజలకు పాటల పోటీలో ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది.
- ఇ) గీత మొదటి ర్యాంకు తెచ్చుకొని, తెలివైనదని రుజువు చేసుకుంది.
- ఈ) అబద్ధం చెప్పటం ఉత్తముల లక్షణం కాదు.

3. కింది ప్రకృతి, వికృతి పదాలను చదివి జతపరచండి.

అ) వృద్ధ	()	i) విద్వే
ఆ) సహాయం	()	ii) పెద్ద
ఇ) విద్య	()	iii) నిక్కం
ఈ) నిజం	()	v) సాయం

4. కింది గళ్ళలోని సమానార్థ పదాలు గుర్తించి, ఒక వరసలో రాయండి.

అసత్యం	మంత్రి	భూపాలుడు	కల్ల
పల్లె	మనసు	గ్రామం	చిత్తం
నృపుడు	అబద్ధం	బుద్ధి	ప్రెగ్గడ
ఊరు	అమాత్యుడు	బొంకు	మతి
రాజు	నియోగి	ప్రభువు	పల్లె

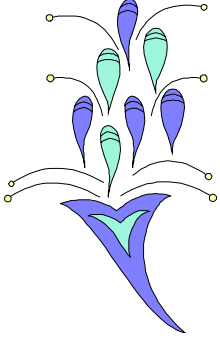
- అ) మంత్రి, అమాత్యుడు, నియోగి, ప్రెగ్గడ

ఆ) _____

ఇ) _____

ఈ) _____

ఉ) _____

5. పాఠం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించండి.

- అ) రామానందుడు సంగీతంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించాడు. ()
- ఆ) సోము ఇంటిదగ్గరే సంగీతం నేర్చుకున్నాడు. ()
- ఇ) రామానందునిది సాయపడే మనస్తత్వం కాదు. ()
- ఈ) భటులను రాజు శిక్షించాడు. ()
- ఉ) సోముడు సమయస్ఫూర్తిని ప్రదర్శించాడు. ()

V. సృజనాత్మకత

కింది వాటిలో ఏదైనా ఒకటి రాయండి / చేయండి.

- అ) సమయస్ఫూర్తి పాఠాన్ని సంభాషణ రూపంలోకి మార్చి రాయండి.
- ఆ) నేడు అవినీతి దేశమంతా వ్యాపించింది. లంచం ఇవ్వనిదే ఏ పనీ జరగటం లేదు. అవినీతి నిర్మూలనపై ప్రజలలో చైతన్యం నింపే విధంగా ఒక పోస్టరు తయారుచేయండి.

VI. ప్రశంస

రామానందుడు కళ్ళు లేని సోముడికి సహాయం చేశాడు కదా! మీరు కూడా ఇలాంటివారికి ఎలాంటి సహాయం చేస్తారో రాయండి.

VII. భాషాంశాలు

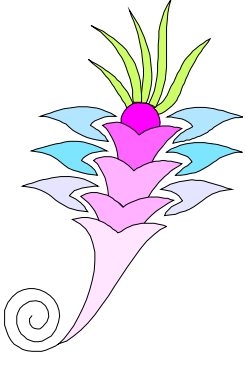

1. కింది పదాల్లోని భాషాభాగాలు గుర్తించి రాయండి.

జాన్, అహో!, చేశాను, నల్లని, వారు, మెల్లగా, చల్లని, వంకాయలు, ఓహో!, తిన్నాను, పొడుగ్గా, పుస్తకం, ఆంధ్రప్రదేశ్, రాశాను, అలానా?, బడి, మీరు, వెతికాను, హమ్మయ్య, అతను, నవ్వుతున్నారు, గట్టిగా, ఆమె, ఇది, భలే!, చేదైన.

2. కింది వాక్యాలలోని విభక్తి ప్రత్యయాలను గుర్తించి అవి ఏ విభక్తులో రాయండి.

- ఉదా|| సమావేశంలో చదివిన విషయం బాగుంది = -'లో' - పట్టివిభక్తి
- అ) జాతీయ జెండా గాలికి రెపరెపలాడుతున్నది. = _____
- ఆ) ప్రకృతి రహస్యాలను అన్వేషించండి. = _____

- ఇ) నిఖిల్ నితీష్ కంటే పెద్దవాడు. = _____
- ఈ) జ్ఞానేంద్రియాలచేత గ్రహిస్తాం. = _____
- ఉ) బాధవల్ల దుఃఖం వస్తుంది. = _____
- ఊ) ధ్వనులనుబట్టి జంతువులను గుర్తించవచ్చు. = _____
- ఋ) చెరువునందలి నీరు పంటకు వాడుచున్నారు. = _____

వికలాంగులకు సంబంధించిన విజయాలను కథలను, సేకరించి, వీటిని ఒక నోటుబుక్‌లో అతికించండి. వాటిని మీరు, మీ మిత్రులు చదవండి. వాటి ఆధారంగా సూక్తుల్ని, నినాదాల్ని తయారుచేయండి.

నేనివి చేయగలనా..?

1. కథను సొంత మాటల్లో చెప్పగలను.	ఔను / కాదు
2. పాఠాన్ని ధారాళంగా చదవగలను, కీలక పదాల ఆధారంగా పేరాలు గుర్తించగలను.	ఔను / కాదు
3. కథను సొంతమాటల్లో రాయగలను.	ఔను / కాదు
4. అవినీతిపై చైతన్యం కలిగించేలా పోస్టరు తయారుచేయగలను.	ఔను / కాదు

“ప్రవచనాల కంటే ప్రవర్తనే ముఖ్యం.”

దీనులు, అర్తులు, అనాథల పాలిట కల్పవల్లిగా పేరొందిన మదర్ థెరిసా ప్రపంచంలో ఆబాలగోపాలానికి గౌరవనీయురాలు.

మదర్ థెరిసాగా పేరొంది ప్రపంచ ప్రసిద్ధిగాంచిన ఈమె అసలు పేరు ఆగ్నస్ గోన్ షా బొజాక్షువూ. అందరూ ఈమెను ఆగ్నస్ అని పిలిచేవారు. ఈమె యుగోస్లావియా దేశంలో 1910వ సంవత్సరంలో ఆగస్టు 26వ తేదీన జన్మించింది. ఈమె తండ్రి సాధారణ రైతు. ఈమెకొక తమ్ముడు, చెల్లెలు ఉన్నారు. సద్బుద్ధి, దయాగుణం ఈమెకు బాల్యంలోనే అలవడ్డాయి. దీనులకు, రోగులకు ఆమె చిన్నతనంలోనే యథాశక్తి సేవ చేస్తుండేది.

ఆగ్నస్ కు పద్దెనిమిది ఏళ్ళప్పుడు పెద్దవాళ్ళు పెళ్ళిచేయాలని నిశ్చయించారు. కాని ఆగ్నస్ మరకన్యగా మారి తన జీవితాన్ని దీనజన సేవలో గడపాలనే నిశ్చయం తల్లిదండ్రులకు తెలిపి, వారు అంగీకరించేట్లు చేసింది.

ఆగ్నస్ డబ్లిన్ లో మరకన్యగా మారి 1929లో భారతదేశానికి వచ్చి, మరకన్యగా శిక్షణ పొందిన తరువాత మదర్ థెరిసాగా మారింది.

కలకత్తాలో “లోరెట్” వారు నడిపే బాలికోన్నత పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయినిగా ఆమెను నియమించారు. కానీ, ఈ వృత్తి థెరిసాకు తృప్తినివ్వలేదు. ప్రజల జీవన వ్యత్యాసాలు, దరిద్రుల హీనస్థితులు ఆమెను కలచివేశాయి. దివ్యవాణి ప్రబోధంతో కలకత్తా నగరాన “మోతీలాల్” అనే మురికిపేటలో తన సంఘసేవోద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. పిల్లలకోసం పాఠశాల ప్రారంభించింది. ఆకలితో వచ్చే పిల్లలకు పాలు, అనారోగ్యంతో ఉన్నవాళ్ళకు మందులు ఉచితంగా ఇస్తుండేది. ఆమెచేత ప్రభావితులై ఎంతోమంది సేవకులుగా చేరారు.

అనతి కాలంలో స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రత్యేకంగా ధార్మిక సంస్థలు నెలకొల్పింది. ఈ సంస్థల అమూల్య సేవలు ప్రపంచదేశాలలోని మానవతావాదుల దృష్టిని ఆకర్షించాయి. దీని ఫలితంగా వెనిజులా, శ్రీలంక, ఆస్ట్రేలియా దేశాలలో సేవాసదనాలు నెలకొల్పింది. ఇప్పటికీ ఇటువంటి కేంద్రాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్నాయి.

ఈ కేంద్రాలన్నింటికీ ప్రేమ, సేవ అనేవి మూలసూత్రాలు. హైదరాబాదునగరంలో అనాథ శరణాలయాన్ని, కుష్టురోగ చికిత్సా కేంద్రాన్ని, నిర్మల హృదయాలను స్థాపించింది.

ఈమె సేవలను గుర్తించి చాలా దేశాలు, అంతర్జాతీయ బహుమతులెన్నో ఆమెకు ప్రకటించాయి. మన ప్రభుత్వం పద్మశ్రీ, నెహ్రూ అవార్డు, భారతరత్న వంటి పురస్కారాలతో గౌరవించింది. 1979లో విశ్వవిఖ్యాతమైన నోబెల్ బహుమతి కూడా ఈమెకు లభించింది.

80 సం॥ల పండువయసులో కూడా దీనజనుల కోసం అవిశ్రాంతంగా కృషి చేసి చిరస్మరణీయురాలైన మదర్ థెరిసా 1997, సెప్టెంబర్ 05న కన్నుమూసింది.

చదవండి - అలోచించండి - మాట్లాడండి

నేను సైతం ప్రపంచాన్ని
సమీధనాక్కటి ఆహుతిచ్చాను!
నేను సైతం విశ్వవృష్టికి
అశ్రువాక్కటి ధారపోశాను!
నేను సైతం భువనభోషకు
వెరిగొంతుక విచ్చి మ్రోశాను!...

నేను సైతం ప్రపంచాబ్జపు
తెల్లరేకై పల్లవిస్తాను
నేను సైతం విశ్వవీణకు
తంత్రినై మూర్ఖునలు పోతాను.
నేను సైతం
భువన భువనపు
బావుటానై పైకి లేస్తాను.

- శ్రీశ్రీ

ప్రశ్నలు:

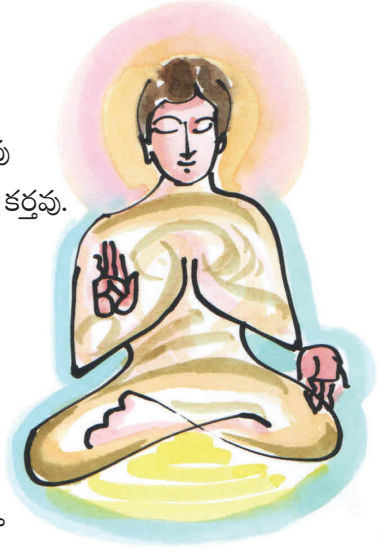
1. పై కవిత చదవడంవల్ల మీకేమి అర్థమయింది?
2. కవి చెప్పదలచుకున్నది ఏమిటి?
3. కవి భావనతో మీరు ఏకీభవిస్తున్నారా? ఎందుకు?

ఉద్దేశం: అన్నింటికీ మనసే మూలమని, మంచి మనసుతో ఎవరినైనా జయించవచ్చని తెలుపుతూ, ఆత్మ విశ్వాసాన్ని కలిగించడమే ప్రస్తుత పాఠ్యభాగం “పాటలతోట” అనే గ్రంథం లోనిది.

విద్యార్థులకు సూచనలు:

1. పాఠంలోని చిత్రాలను చూడండి. భావాలను ఊహించి చెప్పండి.
2. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థంకాని పదాలకింద, వాక్యాలకింద గీతలు గీయండి.
3. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గుర్తించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
4. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న ‘అర్థాల పట్టిక’ చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

నీ మనసే నీదైవం
నీ ప్రజ్ఞే నీ ప్రగతి
నీవే నీ జాతి నిర్మాతవు
నీవే నీ సుఖశాంతుల కర్తవు.

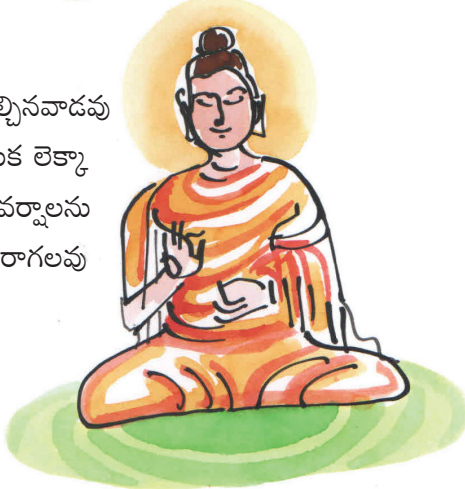
ఫల వృక్షం పెంచేవా
ఫలము లారగించేవు
ముళ్ళ మొక్క నాటేవా
ముళ్ళు గుచ్చి వగచేవు

నీకు నీవే దాసోహం
నీకు నీవే అభయంకరం
నీ పరిశ్రమే నీ సౌభాగ్యం
నీవే నీకు సమస్తం.

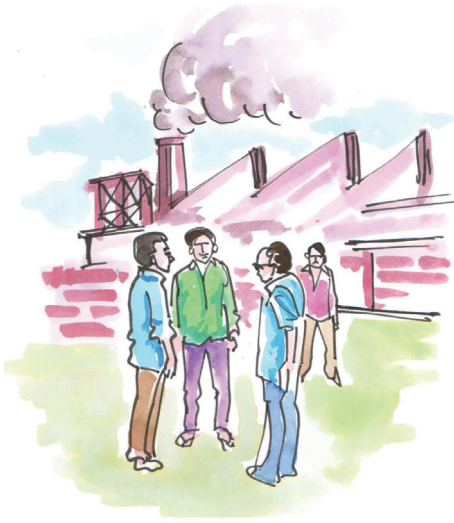

పద్మం వికసించే కొలదీ
పరిమళం వ్యాపించు
వేగం పెరిగే కొలదీ
విశ్వం వ్యాకోచించు

మనసును గెల్చినవాడవు
మనోవేగ మొక లెక్కా
కోటి కాంతి వర్షాలను
గుప్పిట గొనిరాగలవు

ఏ గ్రహతారాసీమల
ఏ సేద్యం చేసేవో
ఏ లోకాంతరవాసుల
తో స్నేహం నెరిపేవో

మనోవేగమేనోయ్ ఈ
మహామహస్సు
మంచి మనసె పురుషోత్తమ
మహదోజస్సు

జ్ఞానివి నీవు నీ
వేమైనా చేయగలవు.

కవిపరిచయం:

1. కవిపేరు : బోయి భీమన్న
2. జన్మస్థలం : తూర్పుగోదావరి జిల్లా మామిడి కుదురు గ్రామం
3. జననం-మరణం : 1911-2005
4. తల్లిదండ్రులు : నాగమ్మ, పల్లయ్యలు
5. రచనలు : పాలేరు, కూలిరాజు, అనసూయ, జానపదుని జాబులు, దీపసభ మధుబాల, రాఖీలు, ధర్మంకోసం పోరాటం, రాగవాశిష్టం, మానవుని మరో మజిలీ, పైరుపాట, చిత్రకళాప్రదర్శనం, మధుగీత, రాగోదయం అనార్కలి, పిల్లశతకం మొదలైనవి. వీరి “గుడిసెలు కాలిపోతున్నాయి” అనే గ్రంథానికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ వారి బహుమతి వచ్చింది.
6. బిరుదులు : పద్మశ్రీ, మహాకవి, పద్మభూషణ్.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయంవారి కళాప్రపూర్ణ బిరుదు పొందారు.

కాశీవిద్యాపీఠంవారు గౌరవ డాక్టరేటు పట్టానిచ్చి గౌరవించారు.

సారాంశం

1. దేవుడు మరెక్కడో లేడు. నీ మనసులోనే ఉంటాడు. నీ తెలివి తేటలే నీ అభివృద్ధికి మార్గాలవుతాయి. నీ జాతిని నీవే నిర్మించుకుంటావు. నీవు పొందే కష్టాలకైనా, సుఖాలకైనా నీవే కారణం.
 2. పండ్ల చెట్లను పెంచితే పండ్లను తినగలవు కానీ ముళ్ళ చెట్లను పెంచితే అవి గుచ్చుకుని బాధపడటం కంటే మరే లాభం ఉండదు.
 3. నువ్వు ఎవరికీ లొంగి ఉండాల్సిన అవసరంలేదు. నీకు నువ్వే యజమానివి. దాసుడివి. నీకు నువ్వే ధైర్యాన్ని కలిగించుకోవాలి. నీ కష్టంవల్ల మాత్రమే నీకు సంపదలు కలుగుతాయి. నీ జీవితంలో జరిగే సమస్త విషయాలకు నీవే బాధ్యత వహించాలి.
 4. పద్మం వికసించినపుడే దాని పరిమళం వ్యాపిస్తుంది. ఆ పరిమళాలు వ్యాపించే వేగం ఎంత పెరిగితే అంత వేగంగా అవి విశ్వవ్యాప్తమవుతాయి.
 5. ఇతర గ్రహాలమీద కూడా నివసించాలనీ, అక్కడ కూడా పంటలు పండించాలనీ, గ్రహాంతర వాసులతో స్నేహం చేయాలని ఆశపడుతున్నావు.
 6. నువ్వు మనసునే జయించావు. ఇక నీకు దాని వేగం ఒక లెక్కకాదు. కోట్ల కాంతిసంవత్సరాల దూరంలో ఉన్న దాన్ని కూడా నీ గుప్పిట్లో తీసుకుని రాగలవు.
 7. ఇలాంటి మనోవేగం కలిగిన మంచి మనసుగల వారే పురుషోత్తములనిపించుకుంటారు.
- అలాంటి జ్ఞానివి నీవే. నీవు ఏమైనా చేయగలవు.

I వినడం-మాట్లాడడం

1. గేయం దేన్ని గురించి చెబుతున్నది?
2. పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో చెప్పండి.
3. “నీవేమైనా చేయగలవు” అనే గేయాన్ని చదివిన తర్వాత నీకెలా అనిపించింది?
4. ఈ గేయం విన్నారు కదా! కవి బోయి భీమన్న గారి గురించి మీరేమి అర్థం చేసుకొన్నారు?

II చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

1. కింది పదాలు చదవండి. పాఠంలో ఆ పదాలతో వచ్చే వాక్యాలు ఎక్కడున్నాయో గుర్తించండి.

అ) ప్రగతి

ఆ) నిర్మాతవు

ఇ) సుఖశాంతులు

ఈ) ఫలములు

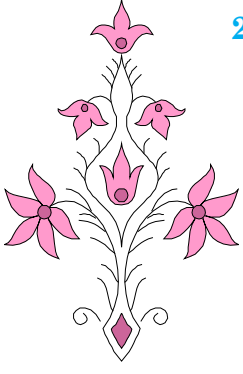
ఉ) ముళ్ళ మొక్క

ఊ) దాసోహం

ఋ) సమస్తం

ౠ) వ్యాకోచించు

తెలంగాణ ప్రభుత్వంవారిచే ఉచిత పంపిణీ

2. కింది పేరా చదవండి. మూడు ప్రశ్నలు రాయండి.

బోయి భీమన్న ప్రముఖ తెలుగుకవి. ఈయన రచనలు సరళంగా ఉంటాయి. కొంతకాలం వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ విధానమండలి సభ్యులుగా పనిచేశారు. సాంఘికన్యాయం కోసం పోరాటంచేశారు. అంబేద్కర్ సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగా పోరాడారు.

అ) ప్ర. _____ ?

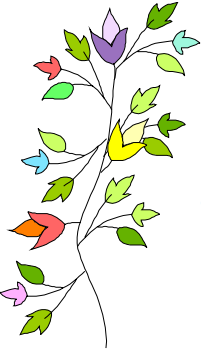
ఆ) ప్ర. _____ ?

ఇ) ప్ర. _____ ?

3. కింది వాక్యాలు తారుమారైనాయి. పాఠం చదివి సరిచేయండి.

ముళ్ళ మొక్క నాటేవా
ఫలములారగించేవు
ఫలవృక్షం పెంచేవా
ముళ్లు గుచ్చి వగచేవు

.....
.....
.....

4. కింది ప్రశ్నలకు పాఠం ఆధారంగా సమాధానాలు రాయండి.

- అ) ఎందుకు ఫలవృక్షాలను పెంచాలి?
- ఆ) ముళ్ళమొక్కలను ఎందుకు పెంచగూడదు?
- ఇ) వేగం పెరిగే కొద్దీ ఏమౌతుంది?
- ఈ) ఎక్కడ సేద్యం చేశావని కవి అంటున్నాడు.

III. స్వీయరచన

కింది వాటికి సమాధానాలు రాయండి.

- అ) పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో రాయండి.
- ఆ) “జ్ఞానివి నీవు నీవేమైనా చేయగలవు” అని కవి ఎందుకన్నారు?
- ఇ) లోకాంతరవాసులు నిన్ను కలిస్తే మీరు వారితో ఏం మాట్లాడుతారు?
- ఈ) “నీ పరిశ్రమే నీ సౌభాగ్యం” అనే వాక్యం ద్వారా మీరు గ్రహించిందేమిటి?
- ఉ) “నీ సుఖశాంతులకు నీవే కర్తవ్య” దీనిపై మీ అభిప్రాయం తెల్పండి.

IV. పదజాలం

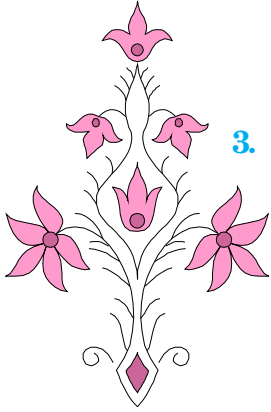

1. కింది వాక్యాలలో గీతగీసిన పదాలకు సమానమయిన అర్థాలతో ఉన్న పదాలను పాఠం ఆధారంగా రాయండి.

- అ) భారతదేశం ప్రగతి పథంలో పయనిస్తూ ఉంది _____
 ఆ) మా పెరటిలో పెద్ద మామిడి వృక్షం ఉంది _____
 ఇ) పుష్పాలు సౌరభాలు వెదజల్లుతాయి _____

2. కింద ఉన్న ప్రకృతి - వికృతి పదాలను జత చేయండి. తిరిగి సరిగా ప్రకృతి - వికృతులను పట్టిక రూపంలో రాయండి.

1) నెయ్యం	అ) పగ్గె	()
2) దయ్యం	ఆ) ఆకసం	()
3) ప్రజ్ఞ	ఇ) స్నేహం	()
4) ఆకాశం	ఈ) దైవం	()

3. కింది పద్యం చదవండి. నీకు నచ్చిన పదాలను పట్టికలో రాసి, వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

అమ్మ ప్రేమనిచ్చు అమృతంపుభాషరా
 తండ్రిమనసు వంటి ధన్యభాష
 గురువు దీవనవలె గురియైన భాషరా
 దేవగణము మెచ్చు తెలుగుభాష

పదం	వాక్యం
అమ్మ	అమ్మ మొదటి గురువు
తండ్రి	
గురువు	
తెలుగుభాష	

V. సృజనాత్మకత

గేయాన్ని ఆధారం చేసుకుని సూక్తులను, నినాదాలను తయారుచేయండి. వాటిని ప్రదర్శించండి. లేదా ఒక్కొక్కరు బడితోట గురించి ఒకమొక్క నాటమని తెలియజేయడానికి పోస్టరు తయారుచేయండి.

VI. ప్రశంస

“నీవేమైనా చేయగలవు” పాఠంలో మీ తెలివితేటలే మన అభివృద్ధికి మార్గమని తెలుసుకొన్నారు కదా! మీ తెలివితేటలతో మీరు ఏమేం చేయాలనుకుంటున్నారో రాయండి.

VII. భాషాంశాలు

సీత బడికి వెళ్ళింది.

సీత అన్నం తిని, బడికి వెళ్ళింది.

సీత అన్నం తిన్నది, కాని బడికి వెళ్ళలేదు.

ఇలా ఉన్న వాక్య భేదాల గురించి మీరు తెలుసుకున్నారు. అవేమిటంటే సామాన్య, సంశ్లిష్ట సంయుక్తవాక్యాలు. ఐతే ఈ వాక్యాలు ఇలా వేరువేరుగా కనబడటానికి కారణం ఆ వాక్యాల్లోని క్రియ. అంతే కదూ! క్రియనుబట్టే కాక అర్థాన్నిబట్టి వాక్యాల్లో తేడాలుగమనించవచ్చు. అలాంటి వాక్యభేదాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్నింటిని తెలుసుకుందాం!

1. కింది వాక్యాల్ని చదివి అర్థంచేసుకోండి.

అ) ఆహా! ఎంత బాగుందో!

ఆ) చేతులు కడుక్కో!

ఇ) చాలాసేపు టీ.వీ. చూడవద్దు.

ఈ) లోపలికి రావచ్చు.

ఉ) గోపాల్ చెట్టు ఎక్కుగలదు.

చదివారు కదా! పై వాక్యాలు ఒక్కో భావాన్ని సూచిస్తున్నాయి. అదెలాగో చూద్దాం!

‘ఆహా! ఎంత బాగుందో!’ ఇది ఆశ్చర్యానికి సంబంధించిన అర్థాన్ని సూచిస్తుంది. కనుక ఈ వాక్యం ఆశ్చర్యార్థక వాక్యం.

ఇక రెండో వాక్యం. ‘చేతులు కడుక్కో’ ఇది ‘విధిగా’ చేయాలి అనే అర్థాన్ని సూచిస్తున్నది. చేయాల్సిన పనిని విధిగా చెయ్యాలి అనే అర్థాన్ని సూచించే వాక్యాన్ని విధ్యర్థక వాక్యం అంటారు.

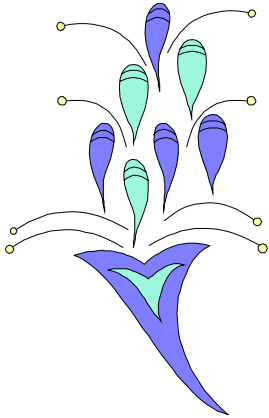
ఇక మరో వాక్యం చూడండి.

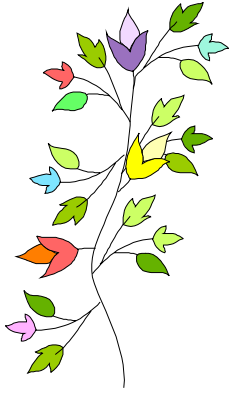
‘చాలా సేపు టీ.వీ. చూడొద్దు.’

ఈ వాక్యం టీ.వీ. చూడటం వద్దని చెబుతున్నది. టీ.వీ. చూడటాన్ని నిషేధిస్తున్నది కదూ! అంటే నిషేధార్థక వాక్యం.

ఒక పనిని చేయవద్దని నిషేధించే అర్థాన్ని సూచించే వాక్యం నిషేధార్థక వాక్యం.

ఇక నాలుగో వాక్యం ‘లోపలికి రావచ్చు’.

ఈ వాక్యం ఒక వ్యక్తికి అనుమతిని ఇస్తున్నట్లు సూచిస్తున్నదికదూ! అంటే అది అనుమత్యర్థక వాక్యం.

ఏదైనా ఒక పనిని చేయడానికి అనుమతినిచ్చే అర్థాన్ని సూచించే వాక్యం అనుమత్యర్థక వాక్యం.

ఇక చివరి వాక్యం “గోపాల్ చెట్టు ఎక్కగలడు”.

ఈ వాక్యంలో గోపాల్ చెట్టు ఎక్కగలడు. అంటే గోపాల్ కున్న చెట్టును ఎక్కే సామర్థ్యాన్ని సూచిస్తున్నది.

ఇది సామర్థ్యార్థక వాక్యం.

ఒక వ్యక్తికి గాని, వ్యవస్థకుగాని లేదా యంత్రానికిగాని ఉన్న సమర్థతను సూచించే అర్థం గల వాక్యాన్ని సామర్థ్యార్థక వాక్యం అంటారు.

2. కింది వాక్యాలు వాటిలోని భావాన్ని అనుసరించి ఏ వాక్యాలు అవుతాయో గుర్తించి రాయండి.

- అ) సీత కలెక్టరైందా? _____
- ఆ) మీరు తర్వాత కొట్టుకోవచ్చు. _____
- ఇ) అక్క చెప్పేది విను. _____
- ఈ) రసాభాస చేయకండి. _____
- ఉ) సబీహా లెక్కలు బాగా చేసింది. _____
- ఊ) నీవు ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు. _____

ఇలాంటి మరిన్ని వాక్యాలు మీ పాఠ్యాంశాల్లో నుంచి రాయండి.

పరిమళాలను ఇచ్చే పూలను సేకరించండి, వాటితో అందంగా బొకే తయారుచేయండి. ప్రదర్శించండి.

నేనివి చేయగలనా..?

1. గేయాన్ని చదవగలను. భావాన్ని సొంతమాటల్లో చెప్పగలను.
2. గేయాలలోని పదాలను సొంతవాక్యాలలో రాయగలను.
3. గేయాన్ని సొంత మాటల్లో రాయగలను.
4. గేయం ఆధారంగా సూక్తులు, నినాదాలు రాయగలను.

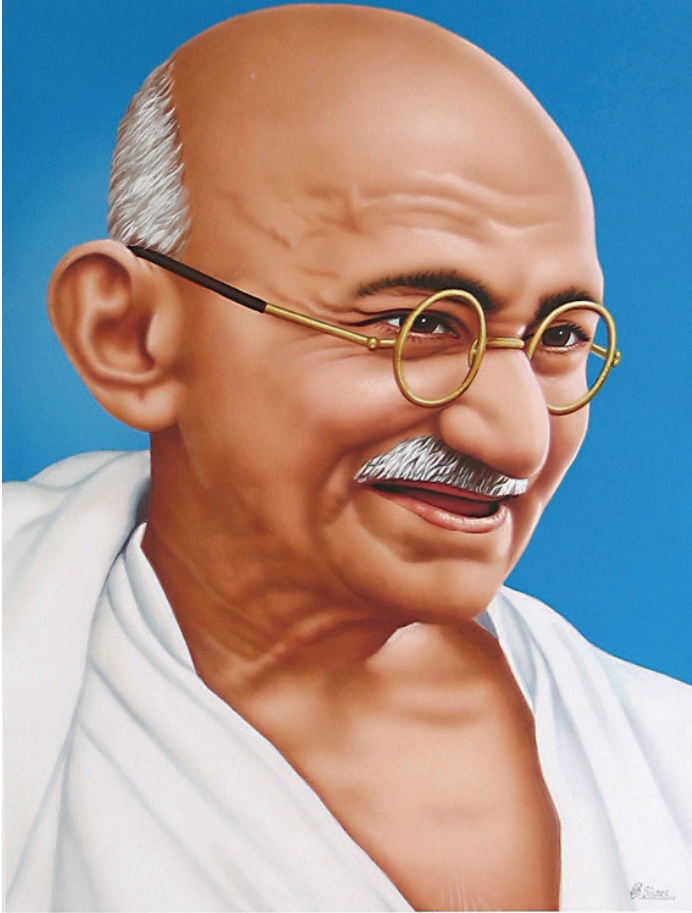
ఔను / కాదు
ఔను / కాదు
ఔను / కాదు
ఔను / కాదు

“ఇతరులకోసం నిరీక్షించడం అలవాటైతే
నువ్వు వెనకబడిపోతావు.”

ఆలోచించండి-మాట్లాడండి

మూలం : మోహన్దాస్ కరమ్ చంద్ గాంధీ

తెలుగు సేత : వేమూరి రాధాకృష్ణ

ప్రశ్నలు:

1. చిత్రంలో ఎవరున్నారు?
2. ఆయనను గౌరవంగా మనం ఏ పేర్లతో పిలుస్తాం?
3. అతడిని మహాత్ముడని ఎందుకు కీర్తిస్తాం?
4. “విద్యార్థి”గా ఉన్నప్పుడు వారు ఎలా ఉండి ఉంటారు?

ఉద్దేశం: మహాత్ముల జీవితాలు ఎల్లకాలం అందరికీ ఆదర్శం. మహాత్ముల అనుభవాలు సత్ప్రవర్తనకు, లక్ష్యసాధనకు ప్రేరణ కలిగిస్తాయి. కాబట్టి గాంధీ మహాత్ముడు విద్యార్థిగా పొందిన అనుభవాల ద్వారా విద్యార్థుల్లో ప్రేరణ కలిగించడమే ఈ పాఠం ఉద్దేశం.

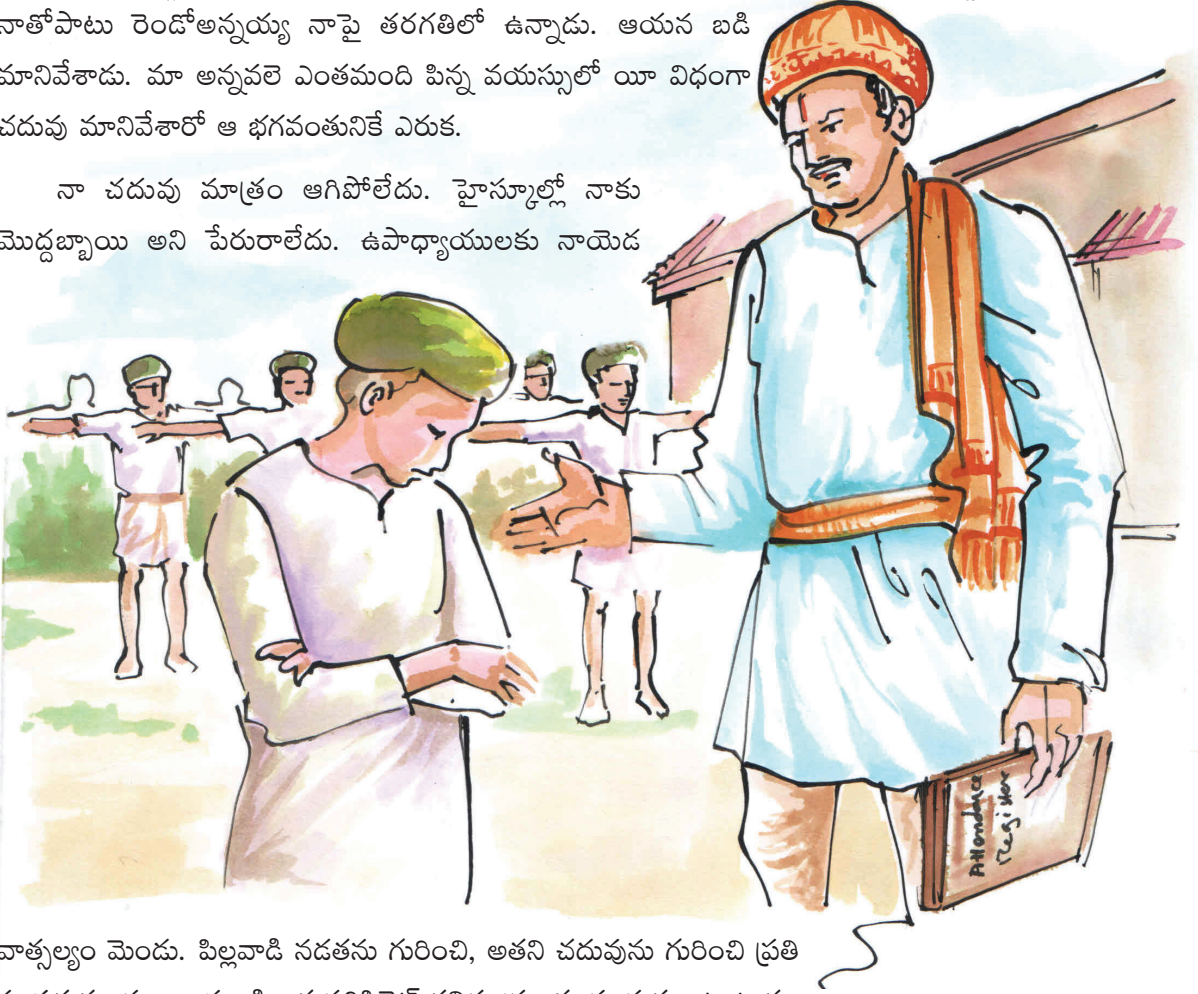
ఈ పాఠం వేమూరి రాధాకృష్ణగారు అనువాదం చేసిన గాంధీమహాత్ముని “సత్యశోధన ఆత్మకథ” లోనిది.

విద్యార్థులకు సూచనలు:

1. పాఠం చిత్రంలోని వ్యక్తి ఏం మాట్లాడుతున్నాడో ఊహించి చెప్పండి.
2. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థంకాని పదాల కింద, వాక్యాల కింద గీతలు గీయండి.
3. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గుర్తించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
4. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న ‘అర్థాల పట్టిక’ చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

మేం ముగ్గురు సోదరులం ఒకే హైస్కూల్లో చేరి చదువుతున్నాం. మా పెద్దన్నయ్య పెద్ద తరగతిలో ఉన్నాడు. నాతోపాటు రెండో అన్నయ్య నాపై తరగతిలో ఉన్నాడు. ఆయన బడి మానివేశాడు. మా అన్నవలె ఎంతమంది పిన్న వయస్సులో యీ విధంగా చదువు మానివేశారో ఆ భగవంతునికే ఎరుక.

నా చదువు మాత్రం ఆగిపోలేదు. హైస్కూల్లో నాకు మొదట బ్యాంకు అని పేరురాలేదు. ఉపాధ్యాయులకు నాయెడ

వాత్సల్యం మెండు. పిల్లవాడి నడతను గురించి, అతని చదువును గురించి ప్రతి సంవత్సరం స్కూలు నుండి ఒక సర్టిఫికేట్ తల్లిదండ్రులకు పంపుతూ ఉంటారు.

వాళ్ళు ఎప్పుడూ నా నడతను గురించి కాని, నా చదువును గురించి కాని వ్యతిరేకంగా రాయలేదు. రెండో తరగతి తరవాత నేను బహుమతులు కూడా కొన్ని సంపాదించాను. అయిదవ, ఆరవ తరగతుల్లో నెలకు నాలుగు రూపాయలు, ఆ తరువాత పదిరూపాయల చొప్పున విద్యార్థి వేతనం కూడా పొందాను.

నాకు తెలిసినంతవరకు తెలివితేటల్ని గురించిన గర్వం నాకు ఉండేదికాదు. బహుమతులు లేక స్కాలర్‌షిప్పులు లభించినప్పుడు ఆశ్చర్యం కలిగేది. కాని నడతను గురించి మాత్రం జాగ్రత్తగా ఉండేవాణ్ణి. ఆచరణలో దోషం కనబడితే ఏడుపు వస్తూ ఉండేది. ఉపాధ్యాయులు నన్ను మందలించడం కాని, అట్టి పరిస్థితి ఏర్పడడం కాని నేను సహించలేకపోయావాణ్ణి. నాకు బాగా జ్ఞాపకం. దొరాబ్జీ ఎదల్చి గీమీ హెడ్ మాస్టరు. ఆయన విద్యార్థులకు ఇష్టుడు. తాను నియమబద్ధంగా పనిచేస్తూ ఇతరులచేత పనిచేయించేవాడు. చదువు బాగా చెప్పేవాడు. పెద్ద తరగతి విద్యార్థులకు వ్యాయామం, క్రికెట్టు అనివార్యం చేశాడు. నాకు ఇవి ఇష్టంలేదు. నేను వాటిలో పాల్గొనేవాణ్ణి కాదు. నా అయిష్టం సరికాదని ఇప్పుడు నాకు అనిపిస్తుంది. ఆ రోజుల్లో చదువుకు, వ్యాయామానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేదని నేను అనుకునేవాణ్ణి. విద్యార్జనతోబాటు అంటే మానసిక శిక్షణతోబాటు వ్యాయామం శారీరకశిక్షణ కూడా విద్యార్థికి అవసరమని తరవాత బోధపడింది. తెరపగాలిలో వాహ్యశి ఎంతో ప్రయోజనకరమైదని చదివాను. ఆ సలహా నాకు నచ్చింది. దాంతో పెద్ద తరగతుల్లో చదువుకునేటప్పటి

నుంచి నాకు కాలినడకన వాహ్యశికి వెళ్ళడం అలవాటైపోయింది. చివరివరకు ఈ అలవాటు నన్ను వదలలేదు. కాలినడకన తిరగడం కూడా మంచి వ్యాయామమే. అందువల్ల నా శరీరంలో కొంచెం బిగువు వచ్చింది. నా తండ్రికి సేవ చేయాలనే తలపు కూడా వ్యాయామంలో పాల్గొనకపోవడానికి మరో కారణం.

ఒక శనివారం నాడు స్కూలు ఉదయంపూట నడిపారు. సాయంకాలం మేఘాలు క్రమ్మాయి. అందువల్ల టైం ఎంత అయిందో తెలియలేదు. మేఘాలవల్ల మోసపోయాను. క్లాసుకు వెళ్ళాను. ఎవ్వరూ లేరు. రెండో రోజున గేమీ గారు హాజరు పట్టిని చూశారు. నేను పాల్గొనలేదని తేలింది. కారణం అడిగారు. నేను నిజం చెప్పాను. నేను చెప్పింది నిజం కాదని ఆయన భావించారు. నేను అబద్ధం చెప్పలేదని రుజువుచేయడం ఎలా? ఉపాయం ఏమీ కనబడలేదు. ఊరుకున్నాను. బాగా ఏడ్చాను. నిజం మాట్లాడేవారు, నిజాయితీగా వ్యవహరించేవారు ఏమరచి ఉండకూడదని గ్రహించాను. చదువుకునే రోజుల్లో అజాగ్రత్తగా ఉండడం అదే ప్రథమం. అదే అంతిమం కూడా.

మరో పొరపాటువల్ల కలిగిన ఫలితం నేను ఈనాటికీ అనుభవిస్తున్నాను. చదువుకునేటప్పుడు అందంగా రాయడం నేర్చుకోవలసిన అవసరం లేదనే తప్పు అభిప్రాయం నా బుర్రలో ఎలా దూరిందో తెలియదు; దూరిపోయింది. విదేశానికి బయలుదేరేంత వరకు ఆ అభిప్రాయం మారలేదు. కాని దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్ళిన తరువాత, అక్కడి వకీళ్ళు అక్కడి ప్రజలు ముత్యాల్లాంటి అందమైన అక్షరాలు రాస్తూ ఉంటే చూసి సిగ్గుపడ్డాను. వంకరబింకర అక్షరాలు అసంపూర్ణ విద్యకు చిహ్నంగా భావించాలనే భావం అప్పుడు నాకు కలిగింది. తరువాత నా అక్షరాల్ని అందంగా రాద్దామని ఎంతో ప్రయత్నించాను. కాని వ్యవహారం చేయిదాటిపోయింది. దస్తూరీ మార్పుకోలేకపోయాను. నన్ను చూసి ప్రతి బాలుడూ బాలికా జాగ్రత్తపడాలని కోరుతున్నాను. మంచిదస్తూరీ విద్యలో భాగమని అందరూ గుర్తించాలి. అక్షరాలు దిద్దించుటకు ముందు బాలురకు చిత్రలేఖనం నేర్పడం అవసరమని నాకు అనిపించింది. పూవులు, పిట్టలు మొదలుగా గల వాటిని పరిశీలించి చిత్రించినట్లే అక్షరాల్ని కూడా పరిశీలించి రాయడం అవసరం. వస్తువుల్ని చూసి గీయడం నేర్చుకున్న తరువాతే రాత నేర్పడం మంచిది. అప్పుడు అక్షరాలు అందంగా ఉంటాయి.

ఆనాటి మా బడిని గురించిన రెండు విషయాలు చెప్పవలసినవి ఉన్నాయి. నా(కు) ఒక సంవత్సర కాలం వ్యర్థమైపోయింది. దాన్ని సరిచేసేందుకు ఉపాధ్యాయుడు నన్ను పై క్లాసులో చేర్పించాడు. కష్టపడి చదివేవాళ్ళకు అట్టి అవకాశం లభిస్తూ ఉండేది. అందువల్ల నేను మూడో తరగతిలో ఆరునెలలు మాత్రమే ఉండి ఎండాకాలపు సెలవులకు పూర్వం జరిగే పరీక్షలు పూర్తి అయిన తరువాత నాలుగోతరగతిలో చేర్చబడ్డాను. నాలుగో తరగతి నుండి పాఠ్య విషయాలు ఎక్కువభాగం ఇంగ్లీషులో బోధించేవారు. నాకు నడి సముద్రంలో ఉన్నట్లు అనిపించేది. రేఖాగణితం నాకు కొత్త. ఇంగ్లీషులో రేఖాగణితం బోధించడంవల్ల నాపాలిట అది గుదిబండ అయింది. ఉపాధ్యాయుడు పాఠం బాగా చెప్పేవాడు. కాని ఏమీ బోధపడేది కాదు. పాఠాలు కష్టంగా ఉండడం వల్ల నా మనస్సు కలత చెంది తిరిగి మూడో తరగతిలోనే చేరదామని భావించాను. రెండేండ్ల చదువు ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేయడం కష్టమనిపించింది. కాని నాకంటే కూడా నా ఉపాధ్యాయునికి ఇలా తిరిగి నేను మూడో తరగతిలో చేరడం అవమానమనిపించింది. నా చదువుమీద గల విశ్వాసంతో ఆయన నన్ను నాలుగో తరగతిలో చేర్పించాడు. ఇంత శ్రమపడిన తరువాత తిరిగి మూడో తరగతిలో నేను చేరడం సబబా? అందువల్ల నేను నాలుగో తరగతిలోనే ఉండిపోయాను. బాగా కష్టపడి చదవడం ప్రారంభించాను. యూకెల్డ్ లో 13వ ప్రిపోజిషన్ వరకురాగా, అక్కడినుండి రేఖాగణితం సులభంగా బోధపడిపోయింది. తెలివితేటల్ని ఉపయోగించి సరళప్రయోగాలు చేస్తూ కృషిచేస్తే ఏ విషయమైనా తప్పక బోధపడుతుంది. అప్పటి నుండి నాకు రేఖాగణితం యెడ అభిరుచి పెరిగింది.

సంస్కృతం బాగా కష్టమనిపించింది. రేఖాగణితంలో బట్టిపట్టవలసిన అవసరం ఉండేదికాదు. కాని సంస్కృతం అంతా బట్టిపట్టడమే. అది చూసి సంస్కృత ఉపాధ్యాయుడు చాలా బాధపడ్డాడు. నన్ను పిలిచి “అబ్బాయి! నీవు ఎవరికొడుకువో ఆలోచించుకో. నీ ధార్మిక భాష సంస్కృతం. దాన్ని నీవు నేర్చుకోవా? సంస్కృతం రాకపోతే నా దగ్గరికి రావచ్చుకదా? శక్తి కొద్దీ పిల్లలకు సంస్కృతం నేర్పడం నా లక్ష్యం. ముందు ముందు సంస్కృతం తేలిక అవుతుంది. అద్వైతపదవద్దు” అని మంచిగా చెప్పాడు.

ఆయన పేరు కృష్ణశంకర పాండ్యా. ఇప్పుడు వారిని, వారు చెప్పిన పాఠాల్ని గుర్తుచేసుకుంటే నా హృదయం వారి ఉపకారాన్ని మర్చిపోలేక కృతజ్ఞతతో నిండిపోతుంది. ఆనాడు వారిదగ్గర ఆ కొద్దిపాటి సంస్కృతం నేర్చుకుని ఉండకపోతే ఆనందించలేకపోయేవాణ్ణి. నిజానికి నేను సంస్కృతం ఇంకా ఎక్కువ నేర్చుకోలేకపోయాననే బాధ ఇప్పుడు నాకు కలుగుతూ ఉంటుంది. ప్రతి బాలుడూ బాలికా సంస్కృతం చక్కగా నేర్చుకోడం అవసరమని తరవాత గ్రహించాను. నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఒక భాషను శాస్త్రీయంగా అభ్యసిస్తే మిగతా భాషలు సులభతరం అవుతాయి.

ప్రక్రియ - “ఆత్మకథ”

తనను గురించి తాను రాసుకున్న కథ ఆత్మకథ. గొప్పవ్యక్తుల ఆత్మకథలు వారి కాలంలోని ప్రజల రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, ఆచార వ్యవహారాలను గురించి తెలుసుకోడానికి ఉపయోగపడతాయి.

I. వినడం-మాట్లాడడం

1. చదువుకొనే రోజుల్లో గాంధీగారి ఆలోచనకు, ఇప్పటి మీ ఆలోచనకు పోలికలేమిటి? తేడాలేమిటి?
2. విద్యార్థిదశ నుండి గాంధీగారు దేనికి ముఖ్యమైన విలువనిచ్చారు?
3. గాంధీగారి విద్యార్థి అనుభవాలు చదవడం మీకు ఎలా అనిపించింది?
4. అనాటి పాఠశాలపరిస్థితులకు, ఈనాటి పరిస్థితులకు తేడాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? ఉంటే అవి ఏమిటి?

II. చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

1. పాఠంలోని ఐదవ, ఏడవ పేరాలు చదివి, ఆ పేరాలకు తగిన ‘పేర్లు’ పెట్టండి.
2. కింది పేరాలలో ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి.

దస్తూర్ విద్యలో _____ అందరూ గుర్తించాలి. అక్షరాలు ముందు బాలురకు చిత్రలేఖనం _____ అవసరమని నాకు అనిపించింది. _____, పిట్టలు

మొదలయిన వాటిని _____ చిత్రించినట్లే అక్షరాల్ని కూడా _____ రాయడం అవసరం.

3. కింది వాక్యాలలో గీతగీసిన పదం ఎవరిని సూచిస్తుందో గుర్తించి రాయండి.

అ) నాకు మొద్దబ్బాయి అని పేరు రాలేదు.

ఆ) నేను చెప్పింది నిజం కాదని ఆయన భావించారు.

ఇ) సంస్కృతం రాకపోతే నా దగ్గరకు రావచ్చుకదా?.

4. పాఠం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

అ) మంచి దస్తూరీ గురించి గాంధీగారి అభిప్రాయం ఏమిటి?

ఆ) తన ప్రవర్తనను గురించి గాంధీ తీసుకున్న జాగ్రత్త ఏమిటి?

ఇ) నాలుగో తరగతిలో గాంధీకి ఎదురైన ఇబ్బందులు ఏవి?

ఈ) సంస్కృత భాషను గురించి గాంధీ అభిప్రాయాలు ఏమిటి?

III. స్వీయరచన

1. కింది ప్రశ్నలకు ఐదేసి వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

అ) గాంధీగారి విద్యార్థి జీవితంలో మీకు నచ్చిన విషయాలు రాసి, అవి ఎందుకు నచ్చాయో రాయండి.

ఆ) “పంకర టింకర అక్షరాలు అసంపూర్ణ విద్యకు చిహ్నం” దీనిపై మీ అభిప్రాయం రాయండి.

2. కింది ప్రశ్నలకు పదేసి వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

అ) వ్యాయామం విషయంలో గాంధీజీ పొరబడినట్లు మీరేదైనా విషయంలో పొరబడ్డారా? దాన్నిలా సరిచేసుకున్నారు?

ఆ) గాంధీజీ తన నడతను గురించి ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండేవారుకదా! మీరు ఏయే విషయాలలో ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు?

ఇ) గాంధీ ఆత్మకథ చదివారు కదా! దీనిద్వారా మీరు ఏయే విషయాలు గ్రహించారో తెలపండి.

